

Udhëzues
E-PAYMENT
ecommerce4all.eu

Project Supporter

Rreth platformës	1
Përpunimi i transaksioneve online	2
Autorizimi i transaksionit elektronik	2
Shkembimi dhe shlyerja e transaksioneve online	3
Siguria e pagesave online	4
Çfarë e bën të sigurt një transaksion elektronik?	4
Funksionalitetet dhe kushtet	5
BKT	5
Raiffeisen Bank	6
Credins Bank	7
Fibank	8
Fjalor i termave për pagesat elektronike	9

Rreth platformës

Të dhënat mbi aspektet kryesore të të bërit biznes në tregtinë elektronike janë të strukturuar në disa module: të dhënat e tregtisë elektronike, rregullore, pagesa, shpërndarja, historitë e suksesit të tregtisë elektronike në të gjitha tregjet e CEFTA-s dhe simboli rajonal i markës së besimit. Secili prej këtyre moduleve përmban informacione përkatëse specifike të tregut, udhëzime, manuale, dokumente të lidhura me temën dhe prezantime video, me përjashtim të modulit të parë "të dhënat e tregtisë elektronike" i cili ka për qëllim të paraqesë gjendjen e tregtisë elektronike në të gjitha tregjet e CEFTA-s. përmes statistikave dhe të dhënave mbi zhvillimin e tregjeve të tregtisë elektronike (grafikë ndërveprues të gjendjes së tregtisë elektronike në secilin treg dhe krahasime të p.sh. klientëve, kartave të pagesave, aftësive dixhitale, indeksit të gatishmërisë për tregtinë elektronike UNCTAD B2C dhe të dhëna të tjera relevante të Eurostatit). Të gjitha të dhënat paraqiten si në gjuhën lokale të çdo tregu të CEFTA-s ashtu edhe në gjuhën angleze.

Platforma mbështetet nga projekti i Fondit të Hapur Rajonal për Evropën Juglindore – Tregtia e Jashtme, i zbatuar nga Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH në emër të Bashkimit Evropian dhe Ministrisë Federale Gjermane për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim (BMZ).

Rreth udhëzuesit

Ky udhëzues është pjesë e Modulit 4: "Pagesa elektronike" të web platformës rajonale e-commerce4all.eu, ai përmban informacione të rëndësishme në lidhje me pagesat elektronike dhe transaksionet elektronike në Shqipëri - disa nga proceset kryesoret në operacionet e-commerce. Qëllimi i manualit është: të informojë për mundësitë dhe kushtet për zbatimin e një procesori pagesash, të tregojë bankat që ofrojnë zbatimin e një procesori pagesash, të shpjegojë përpunimin e një transaksioni elektronik dhe sigurinë e pagesa elektronike dhe përmes fjalorit të termave që lidhen me tregtinë elektronike, e-shitësit aktualë dhe të ardhshëm të njihen me terminologjinë që përdoret më shpesh në botën elektronike.

PËRPUNIMI I TRANSAKSIONEVE ONLINE

AUTORIZIMI I TRANSAKSIONIT ELEKTRONIK

Në përpunimin e transaksionit online marrin pjesë 5 subjekte:

- E-tregtar (shitës),
- Blerësi (përdoruesi përfundimtar që kryen transaksionin),
- Banka pranuese, d.m.th. "blerës" (një bankë me të cilën e-tregtari bashkëpunon),
- Organizata e kartave (Mastercard, Visa, Diners, etj.) dhe
- Banka emetuese, d.m.th. "emetuesi" (banka - lëshuesi i kartës së blerësit përfundimtar).

Që banka pranuese të përpunojë transaksionin online, kërkohet një portë pagese dhe një procesor pagese

Hyrja e pagesës është portali përmes të cilit banka pranuese (banka e tregtarit) merr të dhënat e kartës së klientit për përpunim të mëtejshëm.

Procesori i pagesave është një mjet teknik që është një ndërmjetës ndërmjet bankave dhe organizatës ndërkombëtare të kartave (Visa, Mastercard, etj.) për të kryer transaksione online. Procesori i pagesave mund të jetë në pronësi të bankës (i brendshëm) ose banka mund të përdorë një procesor të jashtëm pagese. Procesori i dërgon të dhënat për procesim organizatave të kartave për të shlyer fondet nga transaksionet me kartë.

Lajmerim i RENDESISHEM

Tregtari elektronik nuk ka asnjë njohuri në të dhënat nga karta e pagesës së blerësit. E njëjta gjë transmetohet përmes portës së pagesës direkt në bankën pranuese - banka e tregtarit, e cila më pas përmes procesorit të pagesave (vet ose të jashtëm) ia transmeton informacionin organizatës së kartës që komunikon me bankën lëshuese të kartës së klientit.

SHKEMBIMI DHE SHLYERJA E TRANSAKSIONEVE ONLINE

Clearing është shkëmbimi i informacionit të transaksionit ndërmjet bankës së tregtarit dhe bankës lëshuese të kartës, nepermjet organizatës së kartës Visa ose MasterCard.

Shlyerja është procesi i shkëmbimit të fondeve ndërmjet lëshuesit të kartës dhe bankës së tregtarit për të përfunduar transaksionin.

Shkëmbimi dhe shlyerja e transaksioneve me kartë lehtësohet përmes Transaction Data Exchange, e cila është infrastruktura elektronike që Visa dhe MasterCard kanë vendosur për të përpunuar transaksionet financiare midis bankave të tyre anëtare. Shkëmbimi dhe shlyerja e transaksionit ndodh më pas.

Procesi i shlyerjes mund të ndryshojë pak nga një bankë përpunuese në tjetrën, por në përgjithësi kalon nëpër fazat e mëposhtme:

- Pas përfundimit të ditës së punës, banka e tregtarit dorëzon informacionin e transaksionit në organizatën përkatëse të kartës (Visa ose MasterCard).
- Organizata e kartës shkëmben, shlyen dhe dërgon informacionin e transaksionit në bankën lëshuese të kartës dhe më pas e shlyen atë duke kredituar llogarinë bankare të tregtarit dhe duke debituar llogarinë e lëshuesit të kartës.
 - Shuma e kredituar në bankën e tregtarit është e barabartë me shumën e transaksionit, minus tarifat dhe minus komisionin (tarifa që Visa dhe MasterCard ngarkojnë për përpunimin e çdo transaksioni me kartë).
 - Shuma e debituar nga llogaria e lëshuesit të kartës është e barabartë me shumën e transaksionit, minus tarifat e kthimit të përcaktuara nga Visa dhe MasterCard.
- Banka e tregtarit merr fondet e saj, zakonisht brenda 24 orëve nga transaksioni, dhe krediton llogarinë e tregtarit, zakonisht brenda 48 orëve nga transaksioni. Tregtari elektronik merr një shumë të barabartë me shumën e kredituar në llogarinë e bankës që përpunon transaksionin, minus tarifat e procesimit të pagesave (kostot dhe tarifat që tregtari ka rënë dakord të paguajë për shërbimet e përpunimit të kartave).
- Lëshuesi i kartës informon për transaksionin e kryer në llogarinë e mbajtësit të kartës.

SIGURIA E PAGESAVE ONLINE

Një nga gjërat më të rëndësishme në pagesat elektronike është siguria. E gjithë pika e procesit të pagesës në internet është t'i sigurojë e-tregtarit mundësinë për të menaxhuar transaksionin në një mjedis të sigurt.

ÇFARË E BËN TË SIGURT NJË TRANSAKSION ELEKTRONIK?

Gateway i pagesave mund t'u sigurojë dyqaneve elektronike mjete për parandalimin e mashtrimit, të tilla si sistemet e verifikimit të adresave, vërtetimi 3DS, sistemet për monitorimin dhe parandalimin e transaksioneve të dyshimta dhe të rrezikshme dhe procese operacionale që reduktojnë ndjeshëm rreziqet e mashtrimit nëse përdoren së bashku.

Për më tepër, procesorët e pagesave ndikojnë në procesin e pajtueshmërisë së sigurisë, pasi ata duhet të jenë të certifikuar sipas standardit PCI-DSS.

Sot, ekzistojnë **disa standarde dhe rregullore** për të mbrojtur e-tregtarët dhe blerësit nga mashtrimet e pagesave në internet.

- ⇒ Hallka e parë e mbrojtjes është nga standardet e sigurisë së kartës së pagesës, siç është standardi 3D Secure. Për më tepër, për të pranuar pagesa me kartë krediti në internet, tregtarët elektronikë dhe gateway-t e tyre të pagesave duhet të jenë në përputhje me PCI-DSS.
- ⇒ Përveç pajtueshmërisë me PCI, tregtarët elektronikë që shesin në Evropë, të cilët dëshirojnë të pranojnë pagesa me kartë, duhet gjithashtu të jenë në përputhje me rregulloret e pagesave - PSD2 (Direktiva e Shërbimeve të Pagesave), e cila zbaton mekanizma të fortë vërtetimi në proceset e pagesave në internet, si SCA (Autentifikimi i fortë i klientit).
- ⇒ Përveç rregulloreve të pagesave, transaksionet online mbulohen edhe nga rregulloret për mbrojtjen e të dhënave. Tregtarët duhet të respektojnë GDPR - një rregullore që rregullon mënyrën se si trajtohet privatësia e të dhënave të konsumatorit dhe ndikon drejtpërdrejt në procesin e pagesës.

FUNKSIONALITETET DHE KUSHTET

BKT

Departamenti/personi përgjegjës: Dori Jano

Email kontakti: djano@bkt.com.al

Numri i kontaktit: 355672013977

Mobile banking: Po

Viti që nga ofrimi i tregtisë elektronike	2018
Procesues i pagesave për transaksionet elektronike	Virtual POS
Porta e pagesës	Virtual POS / Smartpay
A ka shitësi kosto fillestare për tregtinë elektronike	250
A paguan shitësi një tarifë mujore/vjetore të tregtisë elektronike?	Jo
Tarifa e përpunimit të transaksionit	2.2-3%
Vërtetim i sigurisë 3D	✓
Teknologjia iFrame	✗
Përshtatja e faqes së internetit të shitjes online me pakicë me brendin tuaj	✓
Përshtatja e ekranit për pagesat në pajisjet inteligjente	✓
Shtojcat për integrim me platformat më të njohura të tregtisë elektronike	✗
API (lidhja e sistemit të bankës me sistemet e jashtme)	✓
Pagesat e përsëritura	✗
Ruajtja e kartelës për pagesat e ardhshme në shitësin online (Kartela në dosje)	✗
Shitësi online mund të rimbursojë transaksionet në mënyrë të pavarur (nëpërmjet ndërfaqes në internet)	✓
Mundësi për rimbursim të pjesshëm të një transaksioni	✓
Aktivizoni pagesën me këste për blerësit në shitësin online	✓
Skemat e besnikërisë (cashback) në bashkëpunim me shitësit online	✓
Funksionalitete dhe kushte shtesë	/

Raiffeisen bank

**Raiffeisen
BANK**

Departamenti/personi përgjegjës: Departamenti i Kartave

Email kontakti: info@raiffeisen.al

Numri i kontaktit: 00355 4 2227 262

Mobile banking: Po

Viti që nga ofrimi i tregtisë elektronike	2019
Procesues i pagesave për transaksionet elektronike	POS Virtual
Porta e pagesës	POS Virtual
A ka shitësi kosto fillestare për tregtinë elektronike	200
A paguan shitësi një tarifë mujore/vjetore të tregtisë elektronike?	Vetëm nëse nuk ka transaksion
Tarifa e përpunimit të transaksionit	2.1-3%
Vërtetim i sigurisë 3D	✓
Teknologjia iFrame	✗
Përshtatja e faqes së internetit të shitjes online me pakicë me brendin tuaj	Pjesërisht
Përshtatja e ekranit për pagesat në pajisjet inteligjente	✓
Shtojcat për integrim me platformat më të njohura të tregtisë elektronike	✗
API (lidhja e sistemit të bankës me sistemet e jashtme)	✓
Pagesat e përsëritura	✗
Ruajtja e kartelës për pagesat e ardhshme në shitësin online (Kartela në dosje)	✗
Shitësi online mund të rimbursojë transaksionet në mënyrë të pavarur (nëpërmjet ndërfaqes në internet)	✓
Mundësi për rimbursim të pjesshëm të një transaksioni	✓
Aktivizoni pagesën me kështu për blerësit në shitësin online	✗
Skemat e besnikërisë (cashback) në bashkëpunim me shitësit online	✗
Funksionalitete dhe kushte shtesë	/

Credins Bank

Departamenti/personi përgjegjës: Albana Cikoja
Email kontakti: albana.cikoja@bankacredins.com
Numri i kontaktit: 04 670 0777
Mobile banking: Po

Viti që nga ofrimi i tregtisë elektronike	2020
Procesues i pagesave për transaksionet elektronike	POS Virtual
Porta e pagesës	POS Virtual
A ka shitësi kosto fillestare për tregtinë elektronike	180
A paguan shitësi një tarifë mujore/vjetore të tregtisë elektronike?	Jo
Tarifa e përpunimit të transaksionit	2.2-3.1%
Vërtetim i sigurisë 3D	✓
Teknologjia iFrame	✗
Përshtatja e faqes së internetit të shitjes online me pakicë me brendin tuaj	✗
Përshtatja e ekranit për pagesat në pajisjet inteligjente	✓
Shtojcat për integrim me platformat më të njohura të tregtisë elektronike	✗
API (lidhja e sistemit të bankës me sistemet e jashtme)	✓
Pagesat e përsëritura	✗
Ruajtja e kartelës për pagesat e ardhshme në shitësin online (Kartela në dosje)	✗
Shitësi online mund të rimbursojë transaksionet në mënyrë të pavarur (nëpërmjet ndërfaqes në internet)	✓
Mundësi për rimbursim të pjesshëm të një transaksioni	✓
Aktivizoni pagesën me kështë për blerësit në shitësin online	✗
Skemat e besnikërisë (cashback) në bashkëpunim me shitësit online	✗
Funksionalitete dhe kushte shtesë	/

Fibank

Departamenti/personi përgjegjës: Holta Kasemi

Email kontakti: h.kasemi@fibank.al

Numri i kontaktit: 00355 68 209 6358

Mobile banking: Po

Viti që nga ofrimi i tregtisë elektronike	2022
Procesues i pagesave për transaksionet elektronike	POS Virtual
Porta e pagesës	POS Virtual
A ka shitësi kosto fillestare për tregtinë elektronike	Po
A paguan shitësi një tarifë mujore/vjetore të tregtisë elektronike?	/
Tarifa e përpunimit të transaksionit	2.2-3%
Vërtetim i sigurisë 3D	✓
Teknologjia iFrame	✗
Përshtatja e faqes së internetit të shitjes online me pakicë me brendin tuaj	✓
Përshtatja e ekranit për pagesat në pajisjet inteligjente	✓
Shtojcat për integrim me platformat më të njohura të tregtisë elektronike	✓
API (lidhja e sistemit të bankës me sistemet e jashtme)	✓
Pagesat e përsëritura	✗
Ruajtja e kartelës për pagesat e ardhshme në shitësin online (Kartela në dosje)	✗
Shitësi online mund të rimbursojë transaksionet në mënyrë të pavarur (nëpërmjet ndërfaqes në internet)	✓
Mundësi për rimbursim të pjesshëm të një transaksioni	✓
Aktivizoni pagesën me kështu për blerësit në shitësin online	✗
Skemat e besnikërisë (cashback) në bashkëpunim me shitësit online	✗
Funksionalitete dhe kushte shtesë	/

FJALOR I TERMAVE PËR PAGESAT ELEKTRONIKE

*Fjalori është i strukturuar në rendin A-Z

A **Acquirer**

Përfitues - Një institucion financiar ose ofrues i shërbimeve tregtare (OSHT) që përpunon dhe operon transaksione me karta krediti për një biznes ose klient tjetër tregtar.

Acceptor

Pranuesi - Një tregtar ose subjekt tjetër që pranon një instrument të pagesave të paraqitur nga një klient me qëllim transferimin e fondeve tek ai tregtar ose subjekt tjetër.

Acquiring processor

Përpunues i përfitimit - Përpunuesi i kartës së kreditit që një përfitues përdor në mënyrë që blerësi të mund t'u ofrojë tregtarëve shërbime të ndryshme të kredisë, duke përfshirë faturimin, raportimin, zgjidhjen dhe marrëveshjen, ashtuqë që përfituesi të mund t'u ofrojë tregtarëve shërbime të ndryshme krediti, duke përfshirë faturimin, raportimin, zgjidhjen dhe marrëveshjen.

Alternative Payments

Pagesat alternative – I referohet mënyrave të pagesës që përdoren si një alternativë ndaj pagesave me kartë krediti. Shumica e pagesave alternative janë zhvilluar posaçërisht për e-tregtinë. Ato mund të ruhen si karta me vlerë, kuleta digjitale dhe metoda të tjera alternative të pagesës që janë specifike për rajonet gjeografike dhe audiencat e synuara.

API (eng. application programming interface)

- **NPA** - ndërfaqja e programimit të aplikacionit.

Authentication

Autentifikimi - Një mekanizëm sigurie për të verifikuar: 1) identitetin e një individi ose entiteti tjetër (duke përfshirë verifikimin me anë të një kompjuteri ose aplikacioni kompjuterik); dhe 2) nivelin e autoritetit të atij personi ose subjekti (respektivisht aftësinë e atij personi ose subjekti për të kryer detyra ose aktivitete specifike).

Authorization

Autorizimi - Procesi përmes të cilit tregtarët kërkojnë miratimin për një transaksion me kartë krediti ose debiti nga banka e klientit. Banka verifikon nëse llogaria është aktive dhe ka kredit ose fonde të mjaftueshme për të kryer transaksionin.

Authorization Code

Kodi për autorizim - Kodi i caktuar për transaksionin pasi të jetë miratuar nga përpunuesi.

B **Backup system**

Sistemi rezervë - Një sistem i projektuar për të zëvendësuar sistemin primar në rast se sistemi primar nuk është në gjendje të funksionojë për çfarëdo arsye.

Bank Account Number (BAN)

Numri i llogarisë bankare (BAN) - Numri i llogarisë bankare të dhënë për një transaksion të caktuar. Për çdo transaksion të tarifimit ose rimbursimit të eCheck, duhet të jepet një numër i plotë llogarie bankare.

Bank Account Type

Lloji i llogarisë bankare - Kjo tregon llojin e llogarisë bankare të ofruar nga një klient për një transaksion eCheck. Vlerat e vlefshme për këtë fushë janë kontrolli ose kursimi.

Bank Identification Number, BIN

Numri i identifikimit të bankës (BIN) - Gjashtë shifrat e para të çdo karte krediti, karte debiti ose instrumenti tjetër të ngjashëm financiar. Një BIN jo vetëm që mund të identifikojë bankën nga e cila është lëshuar karta, por gjithashtu mund të identifikojë rrjetin ACH të cilit i përket karta.

Bill of exchange

Kambiali - Një urdhër me shkrim nga njëra palë (trasanti) te tjetra (trasati) që e udhëzon atë të paguajë një shumë të caktuar sipas kërkesës ose në një datë të caktuar te trasanti ose një palë e tretë e specifikuar nga trasanti. Këto përdoren gjerësisht për të financuar tregtinë dhe, kur zbriten me një institucion financiar, për të marrë kredi.

C Card Data / Customer Card Data

Të dhënat e kartës/të dhënat e kartës së klientit - Minimumi, të dhënat e kartës përfshijnë numrin primar të llogarisë (PAN), dhe gjithashtu mund të përfshijnë emrin e mbajtësit të kartës dhe datën e skadimit. PAN është e dukshme në pjesën e përparme të kartës dhe është e koduar në shiritin magnetik të kartës dhe/ ose në çipin e ngulitur. Gjithashtu të referuara si të dhëna të mbajtësit të kartës.

Card Issuer

Lëshuesi i kartës - 1) Institucioni financiar ose shitësi me pakicë që autorizon lëshimin e kartës një konsumatori (ose një organizatë tjetër), dhe është përgjegjës për përdorimin e kartës. Lëshuesi ruan autoritetin e plotë mbi përdorimin e kartës nga personi të cilit i lëshohet karta.

2) Çdo bankë ose organizatë që lëshon, ose shkakton lëshimin e kartave bankare për ata që aplikojnë për to.

3) Çdo organizatë që përdor ose lëshon një numër personal për identifikim (PIN).

Card Verification Code, CVC

Kodi i verifikimit të kartës (CVC) – Një vlerë unike e llogaritur nga të dhënat e koduara në shiritin magnetik të një karte, duke vërtetuar informacionin e kartës gjatë procesit të autorizimit.

CVC2/CVV2, Card Verification Code/Card Verification Value

CVC2/CVV2 (Kodi i verifikimit të kartës dhe vlera e verifikimit të kartës) - Këto janë nocione të përdorura për kodet e shtypura në panelin e nënshkrimit të mbajtësit të kartës pas numrit të plotë ose të pjesshëm të llogarisë si një karakteristikë sigurie.

Kur sigurohet nga mbajtësi i kartës dhe gjendet në regjistrin e autorizimit, i lejon lëshuesit të verifikojë praninë fizike të kartës. Tregtari ka të drejta të ri-prezantimit dhe mbrojtje shtesë për kode specifike të kthimit të pagesave kur ndodh miratimi dhe vërtetimi i lëshuesit të kësaj vlere. E zbatueshme për transaksionet me kartë jo të pranishme.

Card Verification Value, CVV

Kodi i verifikimit të kartës (CVV)– Një vlerë unike e llogaritur nga të dhënat e koduara në shiritin magnetik të një karte, duke vërtetuar informacionin e kartës gjatë procesit të autorizimit.

CVV2 status

Statusi CVV2 - Kjo vlerë tregon nivelin e përputhjes midis kodit CVV2 të futur në një transaksion dhe vlera që është në dosje me kompaninë e kartës së kreditit të klientit. Janë dhënë një kod dhe përshkrim narrativ që tregon rezultatet e kthyer nga përpunuesi.

Cardholder

Mbajtësi i kartës - Personi të cilit i lëshohet një kartë bankare ose një person shtesë i autorizuar për të përdorur kartën.

Chip

Çipi - Një katror i vogël me material të hollë gjysmëpërçues, siç është silikon, që është përpunuar kimikisht për të pasur një grup specifik karakteristikash elektrike, siç është ruajtja e qarkut dhe/ose elementet logjike.

D Data Encryption Standard

Standardi i kriptimit të të dhënave - Metoda që përdoret për të përplasur një mesazh ose të dhëna të tjera në një seri të koduar bitesh para transmetimit.

Debit - Një tarifë në llogarinë e kartës bankare të një klienti.

Debit Card

Kartë debiti - Çdo kartë që hyn kryesisht në një llogari depozite.

Digital payment token

Shenjë pagese digjitale - Një përfaqësim digjital i vlerës së mbështetur nga pretendimet ose asetet e denominuara në euro ose të kthyeshme në euro, ose duke iu referuar aseteve të tjera digjitale që pranohen sipas rregullave të një skeme të instrumentit elektronik të pagesës për qëllime pagese ose për të përmbushur detyrimet e pagesës në euro, dhe që mundëson transferimin e vlerës midis përdoruesve të fundit. Në varësi të modelit themelor, shenjat e pagesave digjitale mund të përdoren për të kryer një transferim të vlerës pa përfshirë domosdoshmërisht një palë të tretë qendrore dhe/ose duke përdorur llogaritë e pagesave. Nocioni shenja e pagesës digjitale përjashton "tokenizimin" e të dhënave të ndjeshme nga një vlerë zëvendësuese e cila kryhet për arsye sigurie për të mbrojtur të dhënat origjinale dhe kur shenja nuk përfaqëson një aset ose pretendim të regjistruar diku tjetër.

Digital Wallets

Kuletat digjitale - Kuletat digjitale janë mjete për pagesa online, zakonisht në formën e një aplikacioni në celular. Njihen edhe si kuleta elektronike, e-kuleta ose kuleta mobile. Kuleta ruan në mënyrë të sigurt versionet virtuale të informacionit të pagesës, duke përfshirë llogaritë bankare, kartat e debitit dhe kartat e kreditit, kështu që klienti nuk ka nevojë të vendosë detajet e kartës ose të mbajë një kartë fizike për të bërë pagesa.

E EFTPOS terminal

Terminali EFTPOS - Një terminal që kap informacionin e pagesës me mjete elektronike dhe transmeton një informacion të tillë qoftë online ose ofline.

Electronic Banking

Bankimi elektronik - Një formë bankare në të cilën fondet transferohen përmes shkëmbimit të sinjaleve elektronike midis institucioneve financiare, në vend të shkëmbimit të parave të gatshme, çeqeve ose instrumenteve të tjera të negociueshme.

Electronic Bill Payment, E-Pay

Pagesa elektronike e faturës (E-Pay) – Një alternativë ndaj çeqeve në letër për pagesën e faturave. Konsumatorët mund të përdorin kompjuter personal, telefona, telefona me ekran ose ATM për të dërguar udhëzime elektronike në bankën e tyre ose në ofruesin e pagesave të faturave për të tërhequr fonde nga llogaritë e tyre dhe për të paguar tregtarët. Pagesat mund të bëhen në mënyrë elektronike ose me anë të një çeku në letër të lëshuar nga ofruesi i pagesës së faturës.

E-commerce

E-tregtia - Shitja ose blerja e mallrave ose shërbimeve nëpërmjet transaksioneve elektronike të kryera nëpërmjet internetit ose rrjeteve të tjera të ndërmjetësuar nga kompjuteri.

Electronic Bill Presentment and Payment; EBPP; electronic invoicing

Paraqitja dhe pagesa elektronike e faturave (EBPP; faturimi elektronik) – Procesi që kompanitë përdorin për të mbledhur pagesa në mënyrë elektronike. Sot është bërë një komponent thelbësor e bankimit online në shumë institucione financiare. Industritë e tjera - duke përfshirë ofruesit e sigurimeve, kompanitë e telekomunikacionit dhe shërbimet, varen gjithashtu nga shërbimet e EBPP.

Electronic money

Paraja elektronike - Paraja elektronike (e-paraja) përkufizohet gjerësisht si një dyqan elektronik me vlerë monetare në një pajisje që mund të përdoret gjerësisht për kryerjen e pagesave ndaj subjekteve të ndryshme nga lëshuesi i parave elektronike. Pajisja vepron si një instrument bartës i parapaguar i cili nuk përfshin domosdoshmërisht llogari bankare në transaksione.

Electronic payment instrument

Instrumenti elektronik i pagesës - Nocioni ombrellë përdoret për të përshkruar çdo instrument fizik ose digjital që përdoret për të kryer transaksione pa para në dorë, duke lehtësuar lëvizjen nga llogaria bankare e klientit tek ajo e tregtarit. Shembuj të përdorur zakonisht përfshijnë kartat e kreditit, kartat e debitit, debitet direkte, ofruesit e shërbimeve të pagesave (si Paypal) dhe kuletat elektronike.

Electronic payment instrument scheme

Skema e instrumentit elektronik të pagesës - Një grup rregullash formale, të standardizuara dhe të përbashkëta që mundësojnë transferimin e vlerës midis përdoruesve të fundit me anë të instrumenteve elektronike të pagesës. Kjo menaxhohet nga një organ drejtues.

Encryption

Kriptimi - Teknika e kriptimit të të dhënave automatikisht në terminal ose kompjuter para se të dhënat të transmetohen për qëllime sigurie/kundër mashtrimit.

End-to-End Encryption

Kriptimi nga skaji në skaj - Mbrojtja e pandërprerë e integritetit dhe konfidencialitetit të të dhënave të transmetuara duke i koduar ato në fillim dhe duke i dekoduar në fund të transaksionit.

End User

Përdoruesi i fundit - Një person fizik ose juridik që përdor një instrument elektronik pagese të rregulluar nga një skemë/marrëveshje për transferimin e vlerës, në cilësinë e paguesit, pranuesit ose të dyve.

F Firewall

Muri mbrojtës - Harduer dhe/ose softuer që mbron burimet e rrjetit nga qasja e paautorizuar. Një mur mbrojtës lejon ose mohon komunikimin midis kompjuterëve ose rrjeteve me nivele të ndryshme të sigurisë duke u bazuar në një sërë rregullash dhe kriteresh të tjera.

H Hosting Provider

Ofruesi i hostingut - Ofron shërbime të ndryshme për tregtarët dhe ofruesit e tjerë të shërbimeve, ku të dhënat e klientëve të tyre janë "pritur" ose qëndrojnë në serverat e ofruesit. Shërbimet tipike përfshijnë hapësirë të përbashkët për tregtarë të shumtë në një server, duke siguruar një server të dedikuar për një tregtar, ose aplikacione në internet siç është një faqe interneti me opsione "karrocë për blerje".

I Issuing Bank

Banka lëshuese - Një bankë ose institucion tjetër financiar që lëshon të gjitha llojet e kartave (debite, kredite, parapagimi, para elektronike) për klientët. Nacionet "Banka për lëshimin e kartave" dhe "Lëshuesi" shpesh përdoren në vend të Bankës lëshuese.

M Malware

Maluer - Softueri me qëllim të keq është krijuar për të depërtuar në një sistem kompjuterik për të vjedhur të dhëna ose për të dëmtuar aplikacionet ose sistemin operativ. Një softuer i tillë zakonisht hyn në një rrjet gjatë shumë aktiviteteve të miratuara nga biznesi, të tilla si përmes postës elektronike ose shfletimit të faqeve të internetit. Shembujt e maluer përfshijnë viruse, krimba, trojanë (ose kuaj trojanë), spajuer, aduer dhe rutkits.

Merchant Bank

Banka tregtare - Një bankë ose institucion financiar që përpunon pagesat me kartë krediti dhe/ose debiti në emër të tregtarëve. Quhet gjithashtu "përfitues" ose "bankë përfituese".

Merchant Account

Llogaria e tregtarit– Një llogari nga një bankë ose një institucion financiar që një tregtar përdor në mënyrë specifike për të pranuar mjete në mënyra të ndryshme, duke përfshirë pagesat elektronike siç janë kartat e kreditit ose debitit.

Mobile payment, m-payment

Pagesa me celular (m-payment) - Një pagesë ku një pajisje celulare përdoret të paktën për fillimin e urdhit të pagesës dhe potencialisht edhe për transferimin e fondeve.

Mobile Payment Acceptance

Pranimi i pagesës me celular - Përdorimi i një pajisjeje celulare për të pranuar dhe përpunuar transaksionet e pagesës. Pajisja celulare zakonisht çiftëzohet me një aksesori të disponueshëm për leximin e kartave.

Multi-Factor Authentication

Autentifikimi me shumë faktorë – Mënyra e vërtetimit të një përdoruesi kur verifikohen dy ose më shumë faktorë. Këta faktorë përfshijnë diçka që përdoruesi ka (të tilla si një kartë inteligjente ose çelës), diçka që përdoruesi e di (të tilla si një fjalëkalim, frazëkalim ose PIN), ose diçka që përdoruesi është ose bën (të tilla si shenjat e gishtërinjve, forma të tjera të biometrisë, etj.).

N Net Payment

Pagesa neto - Pagesa ndaj tregtarit për draftet e shitjes me më pak kredi duke hequr tarifën e duhur të zbritjes.

Net Revenue

Të ardhurat neto - Të ardhurat e zbritjes duke hequr shpenzimet e këmbimit.

Net Settlement

Shlyerja neto - Shlyerja - nëpërmjet një transferimi faktik të fondeve, e efektit neto të një sërë transaksionesh financiare që përfshijnë klientë të dy ose më shumë bankave.

Notification of Change

Njoftimi i ndryshimit - Një njoftim i jepet një tregtari nga një bankë ose një institucion tjetër financiar që nënkupton se ka pasur një gabim me disa nga informacionet e llogarisë që janë dhënë me një transaksion të veçantë. Njoftimi i ndryshimeve do të përfshijë informacionin e saktë të llogarisë.

O Online card transaction

Transaksion me kartë online - Transaksion me kartë që autorizohet pas miratimit të qartë nga lëshuesi në kohën e transaksionit.

P

Online Payments

Pagesat online – Procesi i shkëmbimit të parave në mënyrë elektronike për të paguar mallra ose shërbime, duke përdorur internetin, rrjetet kompjuterike dhe sistemet e vlerave të ruajtura në mënyrë digjitale.

P P2P Payment

Pagesa P2P - pagesa peer-to-peer

Payer

Paguesi - Pala në një transaksion pagese që lëshon urdhrin e pagesës ose bie dakord për transferimin e mjeteve të pagesi.

Payment

Pagesa - Në një kuptim të rreptë, pagesa është një transferim i fondeve që shkarkon një detyrim nga ana e një paguesi kundrejt një pranuesit. Megjithatë, në kuptimin teknik ose statistikor, shpesh përdoret si sinonim i "urdhrit të transferimit".

Payment Application

Aplikacioni i pagesës – Lidhur me PA-DSS, një aplikacion softuerik që ruan, përpunon ose transmeton të dhënat e mbajtësit të kartës si pjesë e autorizimit ose zgjidhjes së transaksioneve të pagesës.

Payment Application Vendor

Shitësi i aplikacionit të pagesave - Një subjekt që u shet, shpërndan ose licencon një aplikacion pagese integruar/rishitësve POS për integrim në sistemet e pagesave të tregtarëve, ose drejtpërdrejt tregtarëve për instalimin dhe përdorimin e tyre.

Payment Card

Karta e pagesës - Një instrument pagese, i cili bazohet në rregullat e një skeme të kartës, që përdoret për të tërhequr ose vendosur para në dorë dhe/ose për të mundësuar një transferim të vlerës me kërkesë të paguesit (nëpërmjet paguesit) ose paguesit në lidhje me një llogari të përdoruesit të fundit të lidhur me kartën.

Payment Gateway

Porta për pagesa - Një sistem elektronik që u mundëson tregtarëve të dërgojnë transaksione pagese në rrjetet e përpunimit të pagesave. Ky sistem gjithashtu u jep tregtarëve raporte të transaksioneve, si dhe shërbime të menaxhimit dhe faturimit.

Payment Order

Urdhër për pagesa - Një udhëzim i dërguar nga një pagues ose një pranues të një ofruesi i shërbimit të pagesave që kërkon ekzekutimin e një transaksioni të pagesave.

Payment processor

Përpunuesi i pagesave - Përpunuesi i pagesave është një kompani që menaxhon procesin e transaksionit me kartë, duke vepruar si një lloj ndërmjetësi midis bankës dhe tregtarit. Thënë thjesht, përpunuesi i pagesave komunikon informacionin nga karta e klientit në bankën e tregtarit dhe bankën e klientit. Duke supozuar se ka fonde të mjaftueshme, transaksioni kalon.

Payment service provider

Ofruesi i shërbimit të pagesave - Një person fizik ose juridik që ofron shërbime (p.sh. lëshimi, blerja, autorizimi i transaksioneve, vërtetimi i përdoruesve të fundit) që mundëson transferimin e vlerës midis përdoruesve të fundit. Kjo gjithashtu përfshin ofruesit e shërbimeve të krypto-aseteve kur ofrojnë shërbime në lidhje me shenjat e pagesave digjitale.

Payment service user

Përdorues i shërbimit të pagesës - Një person fizik ose juridik që përdor një shërbim të pagesave në cilësinë e paguesit, përfituesit ose të dyve.

Payment System

Sistemi i pagesave - Përfshin të gjithë procesin për pranimin e pagesave me kartë në një vend shitjeje me pakicë tregtare (duke përfshirë dyqanet/shitoret dhe dyqanet e tregtisë elektronike) dhe mund të përfshijë një terminal pagesash, një arkë elektronike, pajisje ose sisteme të tjera të lidhura me terminalin e pagesave (për shembull, Wi-Fi për lidhje ose një kompjuter që përdoret për inventar), serverë me komponentë të tregtisë elektronike siç janë faqet e pagesave dhe lidhjet me një bankë tregtare..

PIN - Personal Identification Number

PIN (Numri personal për identifikim) - Numri ose kodi konfidencial individual i përdorur nga një mbajtës i kartës për të vërtetuar pronësinë e kartës për transaksionet e terminalit ATM ose POS.

PIN Authorization Request

Kërkesa për autorizimin e PIN - Një procedurë që i mundëson lëshuesit të vërtetojë identitetin e mbajtësit të kartës duke e krahasuar PIN me numrat e llogarisë.

PIN Verification

Verifikimi PIN - Një procedurë e përdorur nga ose në emër të pjesëmarrësit në transaksion për të verifikuar identifikimin e mbajtësit të kartës si rezultat i përdorimit të PIN pas marrjes së një kërkesë për transaksion.

R Receipt

Fatura - Një përshkrim në letër i transaksionit që ka ndodhur në pikën e shitjes, që përmban minimalisht: datën, emrin/vendndodhjen e tregtarit, numrin e llogarisë primare, llojin e llogarisë së qasur, shumën, numrin e referencës dhe një kod veprimi.

Receiver

Pranuesi - Individ, kompania ose institucioni që i ka dhënë një origjinuesi lejen për të lëshuar një rimbursim ose për të ngarkuar një transaksion në llogarinë e tij bankare.

Retailer

Shitësi me pakicë - Në terma të tregtisë elektronike, është çdo biznes që pranon karta krediti ose debiti, mënyra alternative pagese ose kuleta digjitale, si burim për pagesë. Shitësi me pakicë është pala që ofron mallra për shitje ose ofron shërbime në këmbim të pagesës.

S Secure Payment Page

Faqja e sigurt e pagesës - Një faqe e sigurt e pagesës siguron konsumatorët se informacioni i tyre i pagesës është i koduar për privatësinë dhe integritetin e të dhënave para se të dërgohet në internet. Kjo faqe zakonisht identifikohet nga "s" në https:// (në vend të http://). Ofruesit e portës për pagesa e bëjnë këtë lidhje të nevojshme të tregtisë elektronike të mundur duke pritur softuerin e portës për pagesa dhe faqet individuale të sigurta të pagesave në serverat e tyre.

Security Code

Kodi i sigurisë - Një vlerë tre ose katër shifrore e shtypur në panelin e nënshkrimit të përparmë ose të pasmë të një karte për pagesa. Ky kod është i lidhur në mënyrë unike me një kartë individuale dhe përdoret si një kontroll shtesë për të siguruar që karta është në posedim të mbajtësit legjitim të kartës, zakonisht gjatë një transaksioni me kartë jo të pranishme. Gjithashtu i referuar si kod i sigurisë së kartës.

Service Provider

Ofruesi i shërbimeve - Një subjekt biznesi që ofron shërbime të ndryshme për tregtarët. Në mënyrë tipike, këto subjekte ruajnë, përpunojnë ose transmetojnë të dhëna të kartës në emër të një subjekti tjetër (siç është një tregtar) ose janë ofrues shërbimesh të menaxhuara që ofrojnë mure mbrojtëse të menaxhuara, zbulimin e ndërhyrjeve, pritjen dhe shërbime të tjera të lidhura me TI. Të quajtur edhe "shitës".

Seller or Online Seller

Shitësi ose shitësi online – Një individ ose biznes që shet produkte ose shërbime dhe mund të pranojë pagesa për produkte dhe shërbime nëpërmjet një llogarie të shitësit.

Shopping Cart Software

Softueri i shportës së blerjeve - Softueri i shportës së blerjeve i lejon mbajtësit të kartës të zgjedhë artikujt nga një dyqan online dhe t'i vendosë ato në një shportë virtuale ose shportë blerjesh. Shporta e blerjeve mban mend se cilat artikuj zgjidhen ndërsa mbajtësi i kartës shikon sende të tjera brenda dyqanit virtual, mban një total të rrjedhshëm dhe mund të llogarisë taksat dhe dërgesën. Artikujt në shportën e blerjeve porositen përfundimisht nëse zgjedh mbajtësi i kartës.

T Transaction

Transaksion - Çdo ngjarje që shkakton ndryshim në pozicionin financiar ose vlerën neto të një organizate, që rezulton nga aktiviteti normal. Parapagimi i fondeve, blerja e mallrave në një shitës me pakicë, ose kur një huamarrës aktivizon një linjë rrotulluese kredie. Aktivitetet që prekin një llogari depozite kryhen me kërkesë të pronarit të llogarisë. Një shembull i një transaksioni është procesi që ndodh kur një mbajtës i kartës bën një blerje me një kartë krediti.

Transaction Date

Data e transaksionit - Data - aktuale në të cilën ndodh një transaksion. Përdoret në regjistrimin dhe ndjekjen e transaksioneve.

Transaction Fees

Tarifat e transaksionit - Shpenzimet e shërbimit që i ngarkohen një tregtari në bazë të transaksionit.

Transaction ID, Trans ID

Identifikimi i transaksionit (identifikimi i transaksionit) – Çdo transaksioni brenda sistemit i caktohet një identifikim unik i transaksionit. Ky dokument identifikimi mund të përdoret për të renditur ose identifikuar transaksione specifike brenda sistemit.

Transaction Status

Statusi i transaksionit - Çdo transaksioni brenda sistemit i jepet një vlerë unike e statusit për të treguar gjendjen aktuale të përpunimit. Statusi i transaksionit ofron informacion përmbledhës në lidhje me gjendjen dhe veprimet pasuese që mund të kryhen kundër një transaksioni. Vlerat e mëposhtme mund të shfaqen në fushën e statusit të transaksionit: Kapje e autorizuar/në pritje, shlyerje e kapur/në pritje, kredi/ shlyerje në pritje, e refuzuar, e anuluar, e kredituar, gabim i përgjithshëm, gabim komunikimi, shlyerje me sukses, nën rishikimi, rishikimi dështoi.

Transaction Type

Lloji i transaksionit - Kjo vlerë tregon llojin e transaksionit të futur dhe veprimet që mund të shoqërohen me transaksionin.

U Unencrypted Data

Të dhëna që nuk janë të kriptuara - Çdo e dhënë që është e lexueshme pa pasur nevojë të deshifrohet së pari. Quhen gjithashtu të dhëna "tekst i thjeshtë" dhe "tekst i pastër".

User account

Llogaria e përdoruesit - Një llogari e mbajtur në emër të një ose më shumë përdoruesve të fundit e cila përdoret në fillimin ose pranimin e transferimeve të vlerës të ruajtura ose të regjistruara në llogari.

V Vendor

Shitësi - Një subjekt biznesi që furnizon një tregtar me një produkt ose shërbim të nevojshëm për rrjedhën e biznesit. Kur ofrohen shërbime, shitësi mund të konsiderohet si një ofrues i shërbimive dhe mund të kërkojë qasje në vendndodhjet fizike ose sistemet kompjuterike brenda mjedisit tregtar që mund të ndikojnë në sigurinë e të dhënave të kartës.

Verified by Visa®

E verifikuar nga Visa® - Ky është një program i ofruar nga Visa për të rritur sigurinë dhe për të zvogëluar mashtrimet në blerjet e nisura nga interneti. Një nga protokollet e sigurisë 3-D. Uebfaqja e tregtarit ndërlidhet me Visa për të marrë fushat e specifikuara në kohën e blerjes. Këto vlera dorëzohen më pas me kërkesën e autorizimit për të verifikuar nëse kjo është një blerje autentike e mbajtësit të kartës.

Virtual Payment Terminal

Terminali virtual i pagesave – Qasje e bazuar në shfletuesin e internetit në një faqe interneti të blerësit, përpunuesit ose ofruesit të shërbimit të palëve të treta për të autorizuar transaksionet me kartë të pagesave. Ndryshe nga терминаlet fizike, терминаlet virtuale të pagesave nuk i lexojnë të dhënat drejtpërdrejt nga një kartë për pagesa. Tregtari fut manualisht të dhënat e kartës për pagesa përmes shfletuesit të internetit të lidhur në mënyrë të sigurt. Për shkak se transaksionet me kartë për pagesa futen manualisht, терминаlet e pagesave virtuale zakonisht përdoren në vend të terminaleve fizike në mjedise tregtare me vëllime të ulëta transaksionesh.

Virtual Private Network - VPN

Rrjeti virtual privat (VPN) – VPN përbëhet nga qarqe virtuale brenda një rrjeti më të madh, siç është interneti, në vend të lidhjeve të drejtpërdrejta me tela fizikë. Pikat përfundimtare të "tunnelit" VPN përmes rrjetit më të madh, i cili bëhet për të krijuar një lidhje private dhe të sigurt.

3-D 3-D Secure

3-D e sigurtë – Emri për një grup protokollesh të dizajnuara si një shtresë shtesë sigurie për transaksionet me kartë krediti dhe debiti në internet. Secila nga kartat kryesore të kreditit ka versionin e vet të protokolleve 3-D të sigurta.

Project implementator

Project partners

Ky publikim është krijuar me mbështetjen nanciare të

Bashkimit Evropian dhe Ministrisë Federale Gjermane të Bashkëpunimit dhe Zhvillimit Ekonomik (BMZ).

Përmbajtja e tij është përgjegjësi e vetme e DHTIT-së dhe Shoqatës Shqiptare të Tregtisë Elektronike dhe nuk pasqyron domosdoshmërisht pikëpamjet e BE-së ose të Ministrisë Federale të Bashkëpunimit dhe Zhvillimit Ekonomik (BMZ).